

1905-06-01

AFSENDER

Max Kiessling

MODTAGER

Anne Marie Carl-Nielsen

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Tysk

TRANSSKRIFTION

Wilmersdorf bei Berlin 1. Juni 1905.

Motzstr. 51

Oversættelse:

Wilmersdorf ved Berlin den 1. juni 1905.

Motzstr. 51

Kære, nådige frue, hvis De blot vidste, hvor mærkeligt det føltes for mig at modtage så kærlige og hjertelige ord netop fra den græske hovedstad, hvorfra jeg jo ikke kan forvente andet end fuldstændig ligegyldighed eller bitter modvilje og foragt! Men Deres kære brev har således givet mig dobbelt og inderlig glæde, dels fordi De er forfatteren, dels fordi det kommer fra Athen. Mange, mange tak, og lad mig straks her tilføje en bøn om, at De endnu en gang vil ofre en ledig aftenstund på mig og, om end det kun er lidt, skrive fra og om Hellas.

Selvom jeg måske har lidt megen bitterhed og hård smerte dernede, er halvdelen af mit hjerte alligevel blevet tilbage i den stille Phidiasstrasse. Det har jeg virkelig mærket, da Deres kære linjer overraskede mig og fyldte mig med en stille vemod, længsel og næsten med misundelse over for Dem. Da gik der en blid og varm følelse gennem min sjæl, og jeg fornemmede, hvor stor og dyb en kærlighed til dette land jeg har taget med mig hjem. Og sådan føler jeg det igen og igen, når jeg en stille nat sidder i mit værelse og overvejer en forelæsning til den næste dag; da bliver det uudholdeligt trangt for mig i huset, og en ny, umættelig handlingslyst, en brændende rejselyst // får mit ansigt til at gløde som ild. Om det mon en dag vil lykkes mig at skabe et værk ud fra sådanne stærke, overvældende følelser, et værk, der er uværdigt for de steder, hvor den frie menneskelighed har frembragt så herlige, højeste kunstblomster, at vi, der er født senere, uendeligt beruses af dem og længes efter dem? Jeg mener, at netop sådan en kærlighed er den nødvendige forudsætning for et sådant værk – ikke længere den lampelugtende lærdom; entusiasmen skal lede pennen og inspirere de kølige, nøgterne tanker og studiet; men heller ikke kærlighed og begejstring er nok i sig selv, hvis ikke streng selvdisciplin samler alle kræfterne.

Og netop det har jeg indtil nu, siden jeg vendte hjem, endnu ikke været i stand til. Dernede var jeg fri og fuld af kraft og energi, og i bjergenes friske luft og ensomhed var der intet, jeg ikke kunne overvinde. Men her i B. strømmer livets strøm så voldsomt og brølende, at det næsten ikke lykkes styrmanden at undslippe dens hvirvler. Lidenskaber, menneskelige, alt for menneskelige, rammer sejlet med voldsom kraft, og jeg kæmper og kæmper – ak, endnu forgæves – for at nå den stille, grønne eng ved

bredden, hvor jeg kunne sidde og tænke og skabe.

Der er De den lykkeligere og stærkere. De kender ikke blot Deres mål, De går også fuld af kraft og uafbrudt ad den lige vej, der fører derhen. Det ville være dejligt, hvis De restaurerede Typhons næse. Jeg er allerede nu fuld af spænding og håber, at jeg senere en gang kan vurdere virkningen på et fotografi eller endnu bedre på en kopi i det berlinerske museum, udført af Deres egen hånd (!). Det, der naturligvis ville glæde mit hjerte mest, ville være, at jeg nu kunne vandre op til Dem på Akropolis og studere originalen sammen med Dem. Hvor glad og hjemmevant ville jeg ikke føle mig nu i Athenas violby, når jeg vidste, at jeg havde et så hjerteligt venskab tæt på mig. Hvorfor blev jeg dog ikke allerede kendt og fortrolig med Dem i vinter; det ville have været så meget bedre for mig. Men jeg vil ikke klage over T..che [Tyche??], men være glad og tilfreds med, at jeg fik lov at lære Dem at kende netop i aller sidste øjeblik.

Jeg var så ked af, at jeg ikke fik lov at se Dem igen og tale med Dem under Deres gennemrejse; det ville have været en herlig glæde for mig. Kunne De ikke have taget en dags pause i B.? Telegrammet nåede først frem til mig to dage senere, fordi jeg – som jeg troede var for større sikkerhed, men i virkeligheden ret tåbeligt – havde angivet adressen på mit institut og ikke på min // private bolig, som instituttets tjener desuden ikke kendte. Hvornår får jeg mon igen lejlighed til at se Dem og tale med Dem? Jeg har fortalt mine venner, især maleren fru dr. Plehn, meget om Dem, og hun er meget ivrig efter at lære Dem at kende. Jeg beder Dem allerede nu hjerteligt og indtrængende om at indlægge et længere ophold i B. i programmet for Deres næste hjemrejse. Jeg var overrasket over, at De så hurtigt har forladt hjemmet og familien igen; De skriver intet om det til mig, men jeg må alligevel til min store glæde konkludere, at De har fundet Deres ægte mand i god behold, og at alle vanskeligheder og skyer ellers også har spredt sig – ikke sandt? Hvornår tager De til Rom, og hvor længe bliver De der? Åh, jeg tør slet ikke lade mine tanker vandre derhen; for da veller det alt for hedt op i mit hjerte af både lykke og sorg – begge dele er forsvundet, også smerten, og jeg formår at tænke tilbage med ro, men jeg ved dog med sikkerhed, at mit liv er ødelagt, et liv, der ved den afdødes side ville have forløbet roligt, fredeligt og godt, og som nu uden hendes sikre støtte og vejledning vakler og farer vild. Hils den evige Roma, når De kigger ud over Gianicolo eller Monte Pincio, fra en, der altid bærer en brændende, lidenskabelig længsel efter hende i hjertet og tørster efter at // slukke den. Men først – alle mine hilsener til byen og fæstningen til den ugleøjede gudinde Athena! Det var så overskyet og koldt der om vinteren; nu stråler himlen for længst igen i sit dybeste blå, og solen brænder

allerede på tomme, støvede stubmarker ude på den attiske slette – er det ikke sådan? Hils alt, alt fra mig – bare ikke menneskene, med undtagelse måske af Curtius, hvis De ser ham. Den stakkels professor! Hvis De ikke kunne våge beskyttende over ham og redde ham fra de athenske Gustros, har han brækket benet: hvordan skal det kære dyr dog ende! Mon jeg nogensinde ser ham igen, når jeg om et år igen kommer til Hellas? Hvis De får lejlighed til at tale med Curtius, beder jeg Dem meget om at minde ham om den kranium, jeg har udgravet i Tiryns, og om hans løfte om, at han ville sende mig det kostbare skat, godt pakket, herhen; det ligger mig meget på sinde. I morgen begynder jeg at måle og undersøge de græske hoveder, jeg har »stjålet«, og jeg er fuld af spænding over, hvad de vil lære mig.

Det er så utroligt venligt af Dem, kære frue, at De så livligt og hjerteligt har taget min sag op over for athenerne; De kan ikke ane, hvor taknemmelig jeg er over for Dem – ikke for det forsøgte, men sikkert resultatløse »æresredning«, men for det varme, ægte venskab, De derved viser mig.

Det er blevet en så kær og sikker ejendom for mig, at jeg ville føle dyb smerte, hvis det, der så hurtigt og på en ejendommelig måde blev knyttet, en dag skulle køle af. Sandelig, ingen ved bedre end jeg, hvor kostbar en god, trofast og varmhjertet kvindehjerne er; det er det smukkeste og højeste, og den, som venskabet giver plads i, kan aldrig blive og forblive helt ulykkelig. For mig betyder det uendeligt meget; det kan De måske næppe forestille Dem. Jeg kender ingen dybere og bedre indflydelse på mig. Hvis De altid var her, og jeg ofte kunne komme på besøg hos Dem, sludre med Dem og søge råd hos Dem – tro mig, så ville jeg gå bedre og mere trygt gennem livet.

Farvel for i dag, og skriv venligst, venligst snart et par linjer til mig igen. Jeg interesserer mig jo for alt, hvad der sker i Athen, og hvad De laver, og hvordan De lever. Jeg vil endnu tilføje, at jeg sammen med en ven har lejet og indrettet en egen lejlighed i Wilmersdorf ved Berlin, og jeg håber at kunne bo godt her, arbejde og trives – også uden et professorat! Jeg hilser Dem med mange hjertelige hilsener
altid Deres Max Kiessling.

N.B. Min gæld tynger mig stadig!